

Załącznik Nr 15 do Zarządzenia Nr 150/18

Prezydenta Miasta Szczecin

z dnia 6 kwietnia 2018 r.

Instrukcja postępowania w sytuacji naruszenia ochrony danych osobowych w Urzędzie Miasta Szczecin

1. Instrukcja postępowania określa tryb postępowania w przypadku, gdy:

- 1) stwierdzono naruszenie zabezpieczeń systemu informatycznego,
- 2) istnieje podejrzenie naruszenia zabezpieczeń systemu informatycznego.

2. Do przypadków, które pozwalają przypuszczać, że zaistniał jeden z dwóch przypadków o których mowa w ust. 1 należą w szczególności:

- 1) awarie losowe (pożar, katastrofa budowlana, inne),
- 2) awarie sprzętu lub oprogramowania, które wyraźnie wskazują na działanie umyślne w kierunku naruszenia ochrony danych,
- 3) pojawienie się odpowiedniego komunikatu od tej części systemu, która zapewnia ochronę przetwarzania danych osobowych,
- 4) jakość danych osobowych w systemie, wskazuje na działanie wirusa lub inną nieprzewidzianą modyfikację w systemie,
- 5) ujawnienie osobom nieupoważnionym danych osobowych lub objętych tajemnicą procedury ochrony przetwarzania albo innymi strzeżonymi elementami systemu zabezpieczeń,
- 6) praca w sieci wykazuje nieprzypadkowe odstępstwa od standardowego rytmu pracy zmierzające do zniesienia ochrony danych osobowych,
- 7) niedozwolone kopiowanie lub modyfikację danych osobowych,
- 8) informacja z infrastruktury telekomunikacyjnej wskazuje na dostęp do systemu osoby nieupoważnionej,
- 9) umyślna podmiana lub zniszczenie nośników z danymi osobowymi bez odpowiedniego upoważnienia,
- 10) rażące złamanie dyscypliny w zakresie procedur bezpieczeństwa informacji (nie plombowanie / zamykanie pomieszczeń, nie wykonywanie kopii bezpieczeństwa),
- 11) ujawnienie wykonywania prac na danych osobowych w celach pozasłużbowych,
- 12) wykrycie znamion włamania.

3. W przypadku wystąpienia sytuacji, o której mowa w ust. 2, po stwierdzeniu naruszenia zabezpieczeń systemu informatycznego lub uzyskaniu informacji na ten temat, użytkownik zobowiązany jest niezwłocznie, niezależnie od pory dnia do podjęcia następujących działań:

- 1) zawiadomić ABI tel. kom. 601086464 lub tel. 5702, Referat Wsparcia Użytkowników WInf - tel. 5708, a w przypadku braku kontaktu - kierownika, następnie Służbę Ochrony Mienia, Sekretarza Miasta, Zastępców Prezydenta Miasta oraz Prezydenta Miasta,
- 2) zaprzestać pracy w systemie, do czasu uzyskania zezwolenia od ABI, ASI lub ASU.

4. Zasady postępowania ABI lub osoby wyznaczonej do zastępowania ABI w okresie jego czasowych nieobecności:

- 1) wygenerować i wydrukować (jeżeli zasoby systemu na to pozwalają) wszystkie możliwe dokumenty i raporty, które mogą pomóc w ustaleniu okoliczności zdarzenia.
- 2) zidentyfikować rodzaj zaistniałego zdarzenia, określić skalę zniszczeń oraz metody dostępu do danych osób niepowołanych.
- 3) podjąć czynności w celu powstrzymania lub ograniczenia dostępu do danych osoby niepowołanej, zminimalizowania szkód oraz zabezpieczenia przed usunięciem śladów ingerencji, szczególnie przez:
  - a) fizyczne odłączenie urządzeń i segmentów sieci, które mogły umożliwić dostęp do danych przez osobę niepowołaną,
  - b) wylogowanie użytkownika podejrzanego o naruszenie zabezpieczeń ochrony danych,
  - c) zmianę hasła administratora i użytkownika, poprzez konto którego uzyskano nielegalny dostęp.
- 4) po wyeliminowaniu bezpośredniego zagrożenia przeprowadzić wstępną analizę stanu systemu informatycznego w celu potwierdzenia lub wykluczenia faktu naruszenia ochrony danych osobowych poprzez sprawdzenie:
  - a) stanu urządzeń wykorzystywanych do przetwarzania danych,
  - b) zawartości zbioru danych osobowych,
  - c) sposobu działania programu,
  - d) jakości komunikacji w sieci,
  - e) wykluczenie możliwości obecności wirusów komputerowych.
- 5) przywrócić normalny stan działania systemu, a jeżeli nastąpiło uszkodzenie bazy danych, odtworzyć jej stan z ostatniej kopii awaryjnej.
- 6) wydać zgodę na wznowienie pracy w systemie informatycznym.
- 7) przeprowadzić szczegółową analizę zdarzenia w celu określenia sposobu i przyczyny naruszenia ochrony danych osobowych oraz wykonać działania, mające na celu wyeliminowanie podobnych zdarzeń w przyszłości. I tak:
  - a) jeżeli przyczyną zdarzenia był błąd osoby zatrudnionej przy przetwarzaniu danych osobowych, należy przeprowadzić dodatkowe szkolenie wszystkich osób uczestniczących w przetwarzaniu danych,
  - b) jeżeli przyczyną zdarzenia było uaktywnienie wirusa, należy ustalić źródło jego pochodzenia oraz wykonać dodatkowe zabezpieczenia antywirusowe,
  - c) jeżeli przyczyną zdarzenia było zaniedbanie osoby zatrudnionej przy przetwarzaniu danych osobowych, należy zastosować sankcje wynikające ustawy,
  - d) jeżeli przyczyną było włamanie w celu pozyskania bazy danych, należy dokonać szczegółowej analizy wdrożonych środków zabezpieczających w celu zapewnienia skuteczniejszej ochrony,
  - e) jeżeli przyczyną zdarzenia był zły stan urządzeń lub sposób działania programu, należy przeprowadzić kontrolne czynności serwisowe i powiadomić autora programu.
- 8) przygotować szczegółowy raport o przyczynach, przebiegu i wnioskach ze zdarzenia i przekazać go administratorowi danych osobowych.

5. W przypadku osoby, która w sytuacji naruszenia zabezpieczeń systemu informatycznego lub uzasadnionego domniemania takiego naruszenia nie podjęła działania określonego w Instrukcji postępowania oraz nie powiadomiła odpowiedniej osoby, a także nie podjęła stosownego działania dokumentującego ten przypadek podejmowane są czynności kontrolne w celu ustalenia przebiegu zdarzenia.

6. Przypadki zaniechania obowiązków wynikających z Instrukcji mogą być potraktowane jako szczególnie rażące naruszenie ustalonego porządku, organizacji i dyscypliny pracy. Osoba taka może ponieść odpowiedzialność przewidzianą przepisami ustawy oraz Kodeksu Pracy.